

สรุป อภิปรายผลและข้อเสนอแนะ

การศึกษาเรื่องการสร้างภาพลักษณ์สตรีในนวนิยายไทยที่ได้รับรางวัลใน พ.ศ.2550-2559 มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาการสร้างภาพลักษณ์สตรีในนวนิยายไทยที่ได้รับรางวัลใน พ.ศ.2550-2559

สรุปผลการวิจัย

การศึกษาการสร้างภาพลักษณ์สตรีประกอบไปด้วยลักษณะ 4 ประการ จากตัวละครเอกสตรีในนวนิยายที่ได้รับรางวัลใน พ.ศ.2550-2559 ทั้ง 9 เรื่อง ดังนี้

1. ด้านการสร้างลักษณะภายนอก อันประกอบไปด้วยรายละเอียด 3 แบบ ได้แก่

1.1 ด้านรูปร่างหน้าตา พบว่า ผู้เขียนนิยมนำรูปร่างหน้าตาของตัวละครให้มีรูปร่างผอม หน้าตาสวย ซึ่งเป็นรูปลักษณ์ที่ผู้หญิงในสังคมไทยปัจจุบันใฝ่ฝันที่มี

1.2 ลักษณะนิสัยและพฤติกรรมที่แสดงออกของตัวละครเอกสตรี ส่วนใหญ่มีลักษณะเหมือนคนในสังคมที่มีทั้งส่วนดีและส่วนร้ายมีความซับซ้อนทางบุคลิก ภาวะอารมณ์ และความคิด คือ มีอารมณ์รัก โลภ โกรธ หลงเหมือนมนุษย์ เป็นเหมือนภาพแทนของคนในสังคมโดยลักษณะนิสัยของตัวละคร มักมีแรงจูงใจหรือทัศนคติมาจากภูมิหลังของตัวละครสตรีเอง ไม่ว่าจะเป็นครอบครัว ความสัมพันธ์กับผู้อื่น สภาพสังคม ตัวละครเอกสตรีจะมีนิสัยซับซ้อนตั้งแต่ต้นเรื่องจนจบ หากนิสัยเปลี่ยนแปลงไป พฤติกรรมและความคิดจะเปลี่ยนแปลงไปด้วยในทางที่สอดคล้องเป็นเหตุเป็นผลกัน ซึ่งลักษณะนิสัยและพฤติกรรมนี้มีลักษณะเหมือนคนทั่วไปในสังคม

1.3 ด้านความรู้ ความสามารถและฐานะของตัวละคร พบว่า โดยส่วนใหญ่ผู้เขียนจะกำหนดให้ตัวละครเอกสตรีมีระดับการศึกษาในระดับปริญญาตรี ประกอบอาชีพสุจริต และมีรายได้เพียงพอต่อการเลี้ยงตนเองได้ ซึ่งเป็นระดับการศึกษาที่คนส่วนใหญ่ในสังคมไทยได้รับ

2. ด้านการสร้างภูมิหลัง พบว่าภูมิหลังของตัวละครเอกสตรีในด้านครอบครัวและความสัมพันธ์ภายในครอบครัว มีความสำคัญในการหล่อหลอมบุคคล ซึ่งมีผลต่อภาพลักษณ์ของตัวละครเอกสตรีทั้ง บุคลิกภาพภายในคือ แรงจูงใจและทัศนคติ และบุคลิกภาพภายนอก ได้แก่ ภาษา

พูด กิริยาท่าทาง พฤติกรรมและลักษณะนิสัย นอกจากนี้การศึกษามีผลต่อชีวิตของตัวละครเอกสตรี ในด้านการดำเนินชีวิตได้อย่างอิสระและมีผลต่อลักษณะสังคมของตัวละคร ไม่ว่าจะเป็นความสัมพันธ์กับผู้อื่น อาชีพ และทัศนคติหรือแรงจูงใจในการดำเนินชีวิตของตัวละครด้วย

3. ด้านการสร้างแรงจูงใจและทัศนคติ พบว่าผู้เขียนจะสร้างภาพลักษณ์ในด้านนี้ให้มีความสอดคล้องกับพฤติกรรมที่ตัวละครแสดงออก ภายใต้อารมณ์ที่ต่างกันออกไป มีความสัมพันธ์ที่เป็นเหตุเป็นผลของความคิด การกระทำ และผลลัพธ์ที่เกิดขึ้นนั้นเชื่อมโยงเข้าด้วยกัน สำหรับตัวละครเอกสตรีได้นำนิยายที่นำมาศึกษาเหล่านี้จะพบแรงจูงใจและทัศนคติ 3 แบบ ได้แก่ (1) แรงจูงใจและทัศนคติในแง่บวก เป็นสิ่งที่หนุนให้เกิดพฤติกรรมตอบสนองเป็นไปในทางที่ดีต่อบุคคลรอบข้าง และเห็นคุณค่าของตนเองทำให้ตัวละครก้าวผ่านช่วงชีวิตไม่ว่าจะช่วงที่มีอุปสรรคไปได้ด้วยดี (2) สำหรับแรงจูงใจและทัศนคติในแง่ลบ พบว่าประสบการณ์ในวัยเด็กเช่น การถูกทอดทิ้ง ถูกว่าร้าย ถูกขูดรีด เป็นต้น เป็นผลให้เกิดความขัดแย้งหรือภาวะบอบช้ำและถูกสะสมอยู่ในใจส่งผลให้ตัวละครเอกสตรีมีพฤติกรรมเก็บตัว ไม่รักหรือเคารพตัวเอง อีกทั้งยังจมปลักอยู่กับอดีตเช่น ทัศนคติที่ว่าคงไม่มีใครรักฉันจริงหรือกลัวพวกเขาพยายามสร้างภาพลักษณ์ปลอมขึ้นมาเพื่อได้รับการยอมรับจากผู้อื่นอยู่เสมอ หรือเลือกที่จะปิดบังความรู้สึกนั้น โดยการแสดงความรู้สึกตรงกันข้ามกับความรู้สึกภายในใจเมื่ออยู่ต่อหน้าผู้อื่น หรือเลือกที่จะเก็บตัวอยู่ตามลำพัง ซึ่งเป็นการกระทำที่ส่งเสริมแรงจูงใจและทัศนคติในแง่ลบให้มีมากขึ้นและส่งผลให้ตัวละครจมอยู่กับความทุกข์อยู่เสมอ (3) การไม่แสดงออกทางแรงจูงใจหรือทัศนคติ พบว่าตัวละครไม่มีความเข้าใจหรือเลือกที่จะไม่ใส่ใจในเรื่องนั้น ๆ ทำให้เกิดพฤติกรรมวางเฉย ไม่ยินดียินร้ายกับสถานการณ์ตรงหน้าหรือบุคคลตรงหน้า

4 ด้านการสร้างภาษาพูดและท่าทาง พบว่าผู้เขียนได้สร้างภาษาพูดและท่าทางของตัวละครให้สอดคล้องกับลักษณะนิสัยหรือพฤติกรรม ที่มีแรงจูงใจมาจากภูมิหลังและระดับสติปัญญาของตัวละคร อีกทั้งยังพบว่าสถาบันครอบครัวมีส่วนสำคัญต่อการปลูกฝังและเป็นต้นแบบของพฤติกรรมให้กับตัวละคร ทั้งจากการสั่งสอนโดยตรงจากพ่อแม่ หรือการเลียนแบบพฤติกรรมของพ่อแม่ จึงอาจกล่าวได้ว่าครอบครัวมีอิทธิพลในการหล่อหลอมการใช้ภาษาพูดและภาษาท่าทางของตัวละครอันสอดคล้องและสนับสนุนกับสำนวนที่ว่าสำเนียงส่อภาษา กิริยาส่อสกุล

อภิปรายผล

จากการศึกษาเรื่องการสร้างภาพลักษณ์สตรีในนวนิยายไทยที่ได้รับรางวัลใน พ.ศ.2550-2559 จากนวนิยายจำนวน 9 เรื่อง มีข้อสังเกตที่ขอนำมาอภิปราย ดังนี้ การสร้างภาพลักษณ์ของตัวละครเอกสตรีทั้ง 9 ตัว แม้ผู้เขียนจะได้บรรยายลักษณะบุคลิกของตัวละครด้วยกลวิธีบรรยายของนักเขียนแตกต่างกันออกไป ขึ้นอยู่กับศิลปะหรือท่วงทำนองเขียน ตลอดจนความเหมาะสมในการแนะนำให้ผู้อ่านรู้จักตัวละครแต่ละตัวด้วยกลวิธีแตกต่างกัน เพราะตัวละครบางตัวเหมาะสมที่ผู้เขียนจะบรรยายตรง ๆ ตัวละครบางตัวผู้เขียนจะแนะนำให้ผู้อ่านรู้จักผ่านบทสนทนาหรือจากพฤติกรรมของตัวละครอื่นที่มีต่อตัวละครนั้น ๆ

การสร้างภาพลักษณ์ของตัวละครเอกสตรีมีความเป็นเหตุเป็นผลของลักษณะตัวละครทั้ง 4 ด้าน ทั้งด้านรูปร่างหน้าตา ด้านภูมิหลัง ด้านแรงจูงใจและทัศนคติ ด้านภาษาและท่าทาง ล้วนเป็นการสร้างตัวละครได้ตรงตามเนื้อเรื่องของนวนิยายเรื่องนั้น ๆ เนื้อเรื่องจะส่งผลให้นวนิยายมีความสมจริง ตัวละครมีชีวิตชีวาและมีความหลากหลายของพฤติกรรมทำให้ผู้อ่านเชื่อในความสมจริงของตัวละครตัวนั้น ๆ ความสมจริงผู้เขียนได้นำเสนอนี้ ผู้เขียนได้นำภาพสังคมไทยในปัจจุบันมาเป็นภูมิหลังและสร้างบุคลิกลักษณะของคนในสังคมไทยปัจจุบันทั้งที่มีดีบ้างเลวบ้างปะปนกันไปในคน ๆ เดียวมาสร้างเป็นตัวละครเอกสตรีดังเช่นตัวละครทิพย์ ที่สะท้อนพฤติกรรมทั้งด้านดีและด้านร้ายออกมาได้อย่างชัดเจน แม้จะแสดงความพฤติกรรมในด้านร้ายออกมาแต่ก็เป็นพฤติกรรมที่ไม่น่ารังเกียจในสังคมที่หล่ออาศัยอยู่เช่น การนิทาเพื่อนบ้าน การใช้ภาษาพูดที่หยาบโตนเป็นต้น อันเป็นไปตามกระบวนการสร้างภาพลักษณ์ที่พงษ์เทพ วรกิจโกศาทร (2537:122-124) ได้กล่าวไว้ว่า มนุษย์เรานั้นจะสร้างภาพลักษณ์ 4 ขั้นตอนดังนี้ สร้างภาพลักษณ์ของตนเองให้เข้ากับเหตุการณ์และสิ่งแวดล้อมที่ตนอาศัยอยู่รวมไปถึงประสบการณ์และการเรียนรู้ที่เป็นองค์ประกอบเฉพาะอันบ่งบอกว่านี่คือเราเท่านั้น โดยอาศัยช่องทางการสื่อสารหรือสัมผัสทั้ง 5 ของผู้พบเห็นมาช่วยเพิ่มประสิทธิภาพทางการรับรู้ภาพลักษณ์ของเราให้เด่นชัดขึ้น กระทั่งผู้พบเห็นรับรู้ทั้งหมดนี้คือภาพลักษณ์ของเรา สอดคล้องกับงานวิจัยของมารศรี สอทิพย์ (2551) เรื่อง เรื่องเล่าทางประวัติศาสตร์เกี่ยวกับสมเด็จพระนเรศวรมหาราช : กลวิธีการเล่าเรื่องกับการสร้างภาพลักษณ์ พบว่ามีการสร้างวรรณกรรมเรื่องเล่าทางประวัติศาสตร์ในแต่ยุคสมัยหลายฉบับ แต่เรื่องเล่าทุกประเภทนำเสนอภาพลักษณ์หลักของสมเด็จพระนเรศวรมหาราชในฐานะวีรบุรุษผู้ยิ่งใหญ่ที่จะอยู่ในใจของคนไทยตลอดไป หรือจะเป็นงานวิจัยของเอวิตรา ศิระสาตร์ (2553) เรื่องคู่กรรมกับความคิดของผู้เสพที่มีต่อภาพลักษณ์ของชาวญี่ปุ่นและความเป็นญี่ปุ่น พบว่าผู้เขียนสามารถใช้วรรณกรรมเรื่องคู่กรรมผ่านสื่อต่าง ๆ กระทั่งสามารถรอบำผู้รับสารให้มีความเชื่อว่าภาพลักษณ์ของตัวละครที่ผู้เขียนสร้างขึ้นเป็นภาพลักษณ์ของชาวญี่ปุ่นจริง ผู้แต่งนำเสนอภาพลักษณ์ในด้านดี

ของชาวญี่ปุ่นและอุดมการณ์ทหาร จนทำให้ผู้อ่านมองข้ามประวัติศาสตร์ในด้านร้ายของ สงครามโลกครั้งสอง และด้วยการผลิตซ้ำในสื่อแขนงต่าง ๆ ยิ่งทำให้มีผู้รับสารมากขึ้นถือเป็นการ คอกย้ำผู้รับสารให้ยอมรับว่าภาพลักษณ์ของชาวญี่ปุ่นในนวนิยายคู่กรรมเป็นภาพลักษณ์ของชาว ญี่ปุ่นจริง หรือจะเป็นการศึกษาของอุมารินทร์ ตูลาร์กัย (2553) ศึกษาเรื่องภาพแทนผู้หญิงใน วรรณกรรมในแบบเรียนลาว ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 เรื่อง “คนงาม” พบว่าวรรณกรรมถูกทำให้เป็นสื่อ นำเสนอภาพแทนผู้หญิงลาวที่พรรคการเมืองพยายามครอบงำอุดมการณ์คนกลุ่มต่าง ๆ เพื่อสร้างอัต ลักษณ์ผู้หญิงในสังคมโดยการยึดเหี้ยมภาพลักษณ์ความเป็นผู้หญิงในสังคมลาวให้แก่เยาวชนลาว ด้วยสันติวิธี

ในนวนิยายทั้ง 9 เรื่องจึงมีกลิ่นอายของสังคมไทยใน พ.ศ.2550-2559 รวมอยู่ด้วยนั่นคือ ความนิยมมีรูปลักษณะภายนอกของผู้หญิงไทยมีความสอดคล้องกับรูปลักษณะของตัว ละครเอกสตรีในงานวิจัยฉบับนี้ ที่ว่าตัวละครเอกจะเป็นหญิงสาวรูปร่างผอม หน้าตาสะสวย สอดคล้องกับงานวิจัยของอโนชา สีลาแก้ว (2550) เรื่องภาพลักษณ์ของผู้หญิงเหนือที่สะท้อนให้เห็น ในนวนิยายไทยร่วมสมัย ตัวละครเอกหญิงในนวนิยายดังกล่าวมีรูปลักษณะภายนอกสวยงามสะกดตา ทั้งสวยงามตามแบบมายาคติและภาพผู้หญิงสมัยใหม่ หรือจะเป็นงานวิจัยของปอรินทร์ เพ็ญศิริ (2551) เรื่องการวิเคราะห์รูปแบบการนำเสนอภาพลักษณ์สตรีผ่านภาพโฆษณาในนิตยสารสตรี พบว่านิตยสารดังกล่าวจะนำภาพลักษณ์ที่พึงปรารถนาของสตรีมาเสนอเพื่อกระตุ้นให้ผู้บริโภค ต้องการสร้างภาพลักษณ์เหมือนสตรีในภาพโฆษณา อันได้แก่ ความงามของเรือนร่างสตรี หรือจะ เป็นงานวิจัยของเพชรินทร์ นาทศรีทา (2554) เรื่องภาพลักษณ์หญิงไทยในวรรณกรรมที่ได้รับรางวัล ซีไรต์ของนักเขียนหญิง ที่พบบุคลิกภาพลักษณะภายนอกของผู้หญิงก่อนแต่งงานส่วนมากจะมี รูปร่างหน้าตาสวยและมีลักษณะดึงดูดใจ ซึ่งรูปลักษณะของตัวละครเอกสตรีจะแตกต่างรูปลักษณะ ของตัวละครเอกชายในงานวิจัยของธาดา ชัยสร (2553) เรื่องภาพลักษณ์ผู้ชายที่สะท้อนในเพลง ลูกทุ่งอีสาน (พ.ศ.2545-2551) ที่ตัวละครเอกชายแม้จะนิสัยดี มีศีลธรรม แต่หน้าตาไม่ดีมากนักและมี ฐานะทางเศรษฐกิจที่ไม่ดี ทำให้ผิดหวังกับความรักหรือไม่สมหวังในความรับบ่อยครั้ง

ด้านเศรษฐกิจของประเทศไทย รัฐบาลได้เล็งเห็นความสำคัญของผู้หญิงในภาค เศรษฐกิจ จึงได้วางแผนพัฒนาสตรีในช่วงแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 10 (พ.ศ. 2550 – 2554) โดยมีจุดประสงค์เพื่อปรับเปลี่ยนเจตคติของสังคมเพื่อให้สังคมมีเจตคติความเสมอ ภาคหญิงชาย สตรีมีโอกาสตัดสินใจ และมีส่วนร่วมทางการเมืองและบริหาร มีสุขภาพะ และสิทธิ การเจริญพันธุ์มีความมั่นคงในชีวิตและร่างกาย และมีส่วนร่วมทางเศรษฐกิจ จึงพยายามส่งเสริมให้ สตรีมีความรู้ในการประกอบอาชีพ รวมไปถึงการแก้กฎหมายบางข้อเพื่อเอื้อต่อประ โยชน์ของสตรี

(สำนักงานกิจการสตรีและสถาบันครอบครัว : ม.ป.ป.)

ด้วยสภาพเศรษฐกิจและความรับผิดชอบของสตรีทั้งต่อตนเองและครอบครัว การออกไปทำงานนอกร้านของสตรีจึงถือเป็นเรื่องปกติสามัญ ทำให้ภาพตัวละครเอกสตรีในวรรณกรรมปัจจุบันมีหน้าที่การงานสุจริตที่สามารถเลี้ยงชีพได้ ไม่ว่าจะเป็นงานประจำหรือว่างานพิเศษ เช่น ตัวละครเอกหญิงชื่อ มาราดา ในนวนิยายเรื่องพลั่วไปในพรายเวลา มีอาชีพเป็นนักข่าวต่างประเทศ และยังเป็นหุ้นส่วนร้านอาหาร หรือจะเป็นตัวละครเอกหญิงชื่อ ว่าน ในนวนิยายเรื่องในรูปเงา มีอาชีพเป็นเจ้าของร้านที่สาธารณสุขประจำตำบล เป็นต้น ไม่ว่าจะด้วยเหตุผลอะไรในการประกอบอาชีพ แต่ตัวละครเอกหญิงแต่ละตัวต่างพยายามค้นหาเลี้ยงตนเอง หรือแม้กระทั่งหาเลี้ยงครอบครัว โดยไม่ปรากฏภาพการหาทางออกด้วยการแต่งงานกับผู้ชายที่ร่ำรวยอย่างในวรรณกรรมร่วมสมัย เช่น ตัวละครร้ายหญิงชื่อ รติ ในนวนิยายเรื่องปริศนา หรือคุณหญิงกิริติ เมื่อถึงคราวควรออกเรือนแต่ยังไม่มีผู้ชายเข้ามาสู่ขอจนบิดาเป็นกังวลว่าลูกสาวจะไม่มีคนเลี้ยงดู เป็นต้น จึงพบภาพลักษณะสตรีที่ต้องดิ้นรนในการประกอบอาชีพ สอดคล้องงานวิจัยของประสิทธิ์ แยมศิริ (2548) เรื่องภาพลักษณ์ของผู้หญิงไทยในเพลงลูกทุ่ง : ศึกษากรณีเพลงแนวคาเฟ่ โดยพบภาพลักษณ์แบบหญิงกล้าถูกนำเสนอให้เป็นวัตถุและสินค้าทางเพศคือการใช้รูปร่างยั่วชวน เพื่อให้ได้มาซึ่งทรัพย์สินเงินทอง หรือจะเป็นงานวิจัยของ เพชรินทร์ นาทศรีทา (2554) เรื่องภาพลักษณ์หญิงไทยในวรรณกรรมที่ได้รับรางวัลซีไรต์ของนักเขียนหญิง ที่มีนัยบ่งบอกว่าผู้หญิงที่เริ่มมีการเปลี่ยนแปลง และผู้หญิงที่มีความคิดแบบหัวสมัยใหม่มีความสัมพันธ์กับบุคคลในสังคมมากขึ้น โดยเฉพาะความสัมพันธ์ในฐานะผู้ร่วมงาน

ด้านการศึกษาในประเทศไทย การที่ผู้หญิงออกมำทำงานนอกร้าน มีรายได้เลี้ยงตนเองถูกมองว่าเท่ (smart) เป็นผู้หญิงเก่ง และเป็นที่ยอมรับในสังคม ดังเช่นตัวละครมาราดาที่ทำให้ความสำคัญกับการทำงานนอกร้านมากกว่าให้ผู้ชายมาดูแลทั้งที่มีผู้ชายที่เพียบพร้อมเข้ามาขอพบหรือตัวละครปานหทัยที่มุ่งทำหน้างานธนาคารและดูแลแม่ของเธอโดยไม่คาดหวังจะให้ผู้ใดหาเลี้ยงสิ่งนี้ถือเป็นวิสัยทัศน์ของสำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษาที่ได้สนับสนุนด้านการศึกษาให้กับประชาชนชาวไทยอย่างเท่าเทียม กล่าวคือการกำหนดให้ประชาชนได้รับ โอกาสในการศึกษาขั้นพื้นฐาน (ระดับก่อนประถมศึกษา จนถึง ระดับก่อนอุดมศึกษา) ที่มีคุณภาพอย่างเสมอภาคและเป็นธรรม (สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา) ทำให้ผู้หญิงได้รับการศึกษาและมีความสนใจด้านความก้าวหน้าในหน้าที่การงาน สอดคล้องกับกรอบแนวคิดของแนวคิดสตรีนิยมที่อุษา พัดเกตุ (2550:43) กล่าวว่าผู้หญิงสมัยใหม่ที่มีการศึกษาได้ประกาศกรอบความต้องการของตัวเองออกมาได้อย่างชัดเจนว่า ความคิดแบบสตรีนิยมเป็นความคิดของผู้หญิงยุคใหม่ มีอิสระ มีความเป็นตัวของตัวเองสูงเนื่องมาจากความมั่นใจใจที่ถูกบ่มเพาะมาด้วยการศึกษาที่ทัดเทียมกับผู้ชาย ดังเช่น นวนิยายรางวัลหนังสือดีเด่นของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานกระทรวงศึกษาธิการ

ประจำปี 2555 และรางวัลหนังสือดีเด่น เซเวนบุ๊กอวอร์ดประจำปี 2555 เรื่อง โงงสี่เทา ปานหทัยต้อง เป็นหัวหน้าครอบครัวหลังจากที่พ่อเสียชีวิต ทั้งคุณแม่ที่ป่วยเป็นมะเร็งระยะสุดท้ายและทำงานเป็นครูสอนเปียโนไปด้วย หมอแป้มที่เลือกตามความฝันของตัวเองคือการเป็นหมอและเรียนรู้งานอยู่ที่โรงพยาบาลในกรุงเทพฯ แทนการยอมเดินตามความฝันของหมอศราวุธแฟนหนุ่มที่ต้องกลับไปใช้ทุนที่โรงพยาบาลในชนบท หรือหมออ้อ หมอพื้นสาววัยกลางคนที่มีความสุขกับชีวิต โสดและหน้าที่การงานของตน ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของนวรรตน์ เจริญทอง (2548) เรื่องภาพลักษณ์ผู้หญิงในเรื่องสั้นของศรีดาวเรือง ที่กล่าวว่าผู้หญิงมีลักษณะของผู้หญิงก้าวหน้ามีสติปัญญาในการแก้ไขปัญหาชีวิต โดยมีต้นแบบการสร้างภาพลักษณ์สตรีมาจากประสบการณ์ของผู้เขียนในช่วงเหตุการณ์การปกครองของประเทศไทยช่วง 6 ตุลาคม พ.ศ. 2519 โดยศรีดาวเรืองได้นำเสนอภาพลักษณ์ของผู้หญิงได้สอดคล้องกับทฤษฎีเฟมินิสต์ที่ต้องการเรียกร้องความเสมอภาคของสตรีกับบุรุษ

ด้านครอบครัวในสังคมไทย ปัจจุบันครอบครัวเด็วมียากขึ้นตามเมืองใหญ่ อีกทั้งคนในสังคมต้องเผชิญกับความเครียดในด้านเศรษฐกิจ ศิลธรรมด้านความเข้าใจในบทบาทหน้าที่ของตน ลดลง บุคคลส่วนมากเลือกปฏิบัติเฉพาะส่วนที่ตนจะได้รับผลตอบแทนเพียงเท่านั้น หน้าที่การอบรมสมาชิกในครอบครัวถูกเปลี่ยนให้เป็นหน้าที่ของสถาบันการศึกษาหรือพี่เลี้ยงที่เป็นบุคคลภายนอกครอบครัว ทำให้พฤติกรรมของคนในสังคมเปลี่ยนไปเป็นอย่างมาก ชาวชนหลายคนขาดความอบอุ่นและเกิดพฤติกรรมเรียกร้องความสนใจและการยอมรับจากสังคมภายนอกเพื่อทดแทนสิ่งที่ไม่ได้รับจากครอบครัว ดังข่าวการแชร์คลิปผ่านเฟซบุ๊ก เหตุการณ์นักเรียนสาว 2 คน ดบตีกันเพียงเพราะตกลงกันไม่ได้เรื่องชอบผู้ชายคนเดียวกัน (ผู้จัดการออนไลน์, 19 กรกฎาคม 2557) และข่าวอื่น ๆ เกี่ยวกับการถ่ายถอดสภาพเปลือยของตนเองในสื่อออนไลน์ เพื่อให้คนที่ไม่รู้จักเข้ามาดุดิตตาม เหตุการณ์ลักษณะนี้ถูกนำเสนอผ่านสื่อปีแล้วปีเล่าและยังอีกหลายเหตุการณ์ที่ไม่ปรากฏให้ทราบผ่านสื่อ เหตุการณ์คล้ายกันนี้ได้ปรากฏในนวนิยายเรื่อง ใต้เดือนดาบอค ในเขวงกต ที่ตัวละครเอกสตรีอย่าง ชาริยา แม้จะรู้ว่าปรานคอบหาลิกซึ่งกับชลิกาพี่สาวของตน แต่หล่อนยังไม่อาจห้ามใจตัวเองที่จะแอบคบหาและมีความสัมพันธ์ที่ลึกซึ้งกับปราน

ด้านความเชื่อของคนในสังคมไทย ที่ไม่ว่าจะผ่านมาก็ยุคก็สมัย ความเชื่อในเรื่องผีหรือสิ่งศักดิ์สิทธิ์ถือเป็นวัฒนธรรมส่วนหนึ่งที่คนไทยได้รับสืบทอดมาจากปู่ย่าตายาย หากมีปรากฏการณ์ประหลาดหรือเหตุการณ์ที่ไม่สามารถตอบด้วยวิทยาศาสตร์ได้ จะนำไปสู่ความเชื่อในเรื่องของสิ่งศักดิ์สิทธิ์ ดังเช่น ที่จังหวัดสุโขทัย มีต้นมะพร้าวน้ำหอมออกหัวคล้ายพญานาค 7 หัว เจ้าของบ้านได้กราบไหว้ขอโชคลาภ ปรากฏว่าตั้งแต่นั้นมาถูกหวยติดต่อกัน 4 งวด ชาวบ้านทราบข่าวจึงพากันมาขอหวยจำนวนมาก (ผู้จัดการออนไลน์, 25 กุมภาพันธ์ 2558) หรือจะเป็นความเชื่อ

เกี่ยวกับสิ่งลึกลับ ประชาชนในเขตเทศบาลตำบลปง จ.พะเยา ต่างพากันนำเสื้อสีแดงและผ้าแดงมาผูกไว้หน้าประตูรั้วบ้านและแขวนเสื้อแดงมีข้อความ “บ้านนี้ไม่มีผู้ชาย” ไว้ตามกิ่งไม้บริเวณบ้านเพื่อป้องกันผีแม่หม้ายมาเอาชีวิต หลังมีผู้ชายในหมู่บ้านไหลตายหลายคน (เคลนิวิสต์, 11 กรกฎาคม 2558) เนื้อข่าวดังกล่าวสะท้อนให้เห็นความเชื่อของคนส่วนหนึ่งในสังคมไทยที่ส่งผลต่อพฤติกรรมและท่าทีของคน ในสังคมไทย อย่างเช่นนวนิยายรางวัลดีเด่นเชว่นบู๊คอวอร์ดประจำปี 2549 และรางวัลซีไรต์ประจำปี 2552 เรื่องลับแลแก่งคอย ที่ตัวละครเอกสตรีชื่อทิพย์ ไม่สามารถจัดการกับความคืบคลานของลับแลลูกชายของเธอได้ จึงอนุมานว่าลับแลถูกผีเข้า ต้องพาไปอาศัยอยู่กับพระ และขอให้เจ้าอาวาสประกอบพิธีไล่ผีพร้อมพรมน้ำมันต์ให้กับแก่งคอย เจ้าอาวาสยอมประกอบพิธีกรรมไว้เพื่อให้ทิพย์และพ่อเลี้ยง รวมถึงญาติ ๆ สบายใจ

จึงอาจกล่าวได้ว่าผู้เขียนได้นำชีวิตจริงของคนที่อาศัยอยู่ในสังคมไทยมาเป็นแบบอย่างในการสร้างภาพลักษณ์ของตัวละครเอกสตรี ทั้งเป็นการตีแผ่พฤติกรรมในแง่ลบที่ส่งผลกระทบต่อพฤติกรรมของตัวละครตัวอื่นทั้งที่ตนตั้งใจหรือไม่ตั้งใจ หรือผู้เขียนต้องการที่จะชี้ให้เห็นผลของความเข้มแข็งของสถาบันครอบครัวที่ช่วยค้ำจุนให้ตัวละครดำเนินชีวิตได้อย่างมีความสุข หรือเพื่อตีแผ่ความตระหนักรู้ผิดชอบชั่วดีแต่เลือกที่จะทำผิดหรือการรับรู้เรื่องราวการกระทำผิดของผู้อื่น หากความผิดนั้นไม่ส่งผลกระทบต่อตนจึงเลือกที่จะเพิกเฉย เพื่อให้ได้งานเขียนประเภท นวนิยายที่มีความสมจริงและทรงคุณค่าสมควรต่อการได้รับรางวัลยกย่อง

ข้อเสนอแนะ

จากการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยมีข้อเสนอแนะแบ่งออกได้เป็น 2 ส่วนดังนี้

1. ข้อเสนอแนะการนำผลการวิจัยฉบับนี้ไปใช้

- 1.1 ผู้อ่านสามารถนำข้อดีของภาพลักษณ์ตัวละครมาเป็นต้นแบบในการปรับเปลี่ยนภาพลักษณ์ของตนได้
- 1.2 ผู้อ่านสามารถแนะนำนวนิยายที่มีคุณภาพให้กับผู้อื่นต่อไป
- 1.3 ผู้เริ่มต้นเป็นนักเขียนสามารถใช้ลักษณะภาพลักษณ์ของตัวละครมาเป็นแนวทางในการสร้างตัวละครในงานวรรณกรรมของตนได้

2. ข้อเสนอแนะเพื่อการวิจัยต่อไป

- 2.1 ควรศึกษาการสร้างภาพลักษณ์ตัวละครเอกชายในนวนิยายที่ได้รับรางวัล เพื่อให้ทราบถึงทัศนคติในการสร้างตัวละครชาย

2.2 ควรศึกษาการสร้างภาพลักษณ์ของตัวละครในนวนิยายของผู้เขียนคนเดียวกัน เพื่อให้ทราบทัศนคติในการสร้างตัวละครของนักเขียนท่านนั้น

2.3 ควรศึกษานวนิยายที่ได้รับรางวัลในมิติอื่น เช่น การใช้ภาษา รูปแบบการนำเสนอ เรื่อง กลวิธีการแต่ง เป็นต้น เพื่อให้ได้องค์ความรู้ในการสร้างสรรค์นวนิยายในปัจจุบัน

2.4 ควรศึกษาการสร้างภาพลักษณ์ตัวละครสตรีในนวนิยายที่ได้รับรางวัลอื่น

